

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 1962 ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰੂਟ ਪਰਮਿਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਰੂਟ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਰੂਟ ਪਰਮਿਟ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (2) ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੰਸੋਲ ਮਿਤੀ ਰਕਮ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (2) ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਇਆ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰੁੱਟੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(6) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਿਤੀ 10 ਜੁਲਾਈ, 1964 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 26 ਸਤੰਬਰ, 1964 ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁ. 100.

ਕੇ ਐਸ ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸੀ. ਜੇ., ਡੀ. ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਆਰ. ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਜੇ. ਜੇ.

ਹੌਕਲ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਮਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 572 ਆਫ 1968।

10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1970 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਰੂਲਜ਼ (1956)- ਨਿਯਮ 6(5) ਅਤੇ 6(6) — ਕੁਲੈਕਟਰ ਇੱਕ

ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ-ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ-ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ-ਆਰਡਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ
ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ 'ਆਰ-ਵਾਈਡ' ਈਥਰ ਵੇਇਡ ਜਾਂ ਵੇਇਡਾ ਈ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ (1953 ਦਾ ਐਕਸ)—ਐੱਸ. 24— ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ - ਦਾ ਸਕੋਪ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਰੁਲਜ਼ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਤੀਹ ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ^{ਠੀ} ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਨੂੰ^੩ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ- (ਏ) ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ, (ਬੀ)¹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ^੩ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦੋ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਉਸਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।
ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਲਈ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਜੇਕਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ 'ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ', ਅਤੇ 'ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਕੋਲ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਰਪਲੱਸ ਵਜੋਂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲ। ਦੋਵੇਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (5) ਅਤੇ (6) 'ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ' ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - (ਏ) ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੋ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ (i) ਉਸਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ (ii) ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਜਿਸਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ, ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ। ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ 'ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ- ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਹ^੩ ਤੋਂ^੩ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ^੪ ਸੁਣਦਾ ਹੈ¹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਥੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਘਾਟ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੀ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਆਰਡਰ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਪਿਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀ ਫਿਰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜੇਕਰ e ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਪਿਰ, ਭਾਵ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। (ਪਰਾ ੯)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿੱਤੀ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਉਦੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ.

ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਦੀ (Para 12) ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ 19 ਮਾਰਚ, 1970 ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਆਸਾਨੀ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ . ਦੀ? ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ ਐਸ ਨਰੂਲਾ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਦੁਆਰਾ 1965 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 2509 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਐਚ.ਐਲ ਸਰੀਨ, ਬਲਰਾਜ ਬਹਿਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਏ.ਐਲ. ਬਹਿਲ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਸ. ਅਵਾਸਥੀ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

PS ਜੈਨ, ਅਤੇ VM ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, - ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖ ਜੱਜ-ਮਾਨ ਕੌਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੁੱਲ ਰਕਬਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ: ਮਿਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ

Dhaunkal v. Man Kauri, etc. (Mehtar Singh, C.J.)

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 (1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10), ਬੀਅਮ ਪ੍ਰਭਾਵੀ, 228.65 ਆਮ ਏਕੜ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 70.76 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ 'ਰਾਖਵਾਂ ਖੇਤਰ', ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(4) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1957 (1957 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 46) ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 5-ਏ, 5-ਬੀ ਅਤੇ 5-ਜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 46 ਆਫ਼ 1957 20 ਦਸੰਬਰ (1957) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਧਾਰਾ 55-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) 0 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, AA1 ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਸਬਲ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3223-LR-II-57/1624, 22 ਮਾਰਚ, 1958 ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਅਸਾਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ; ਅਤੇ ਧਨਪਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1), ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 22 ਮਾਰਚ, 1958 ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦਾਇਰ) ਫਾਰਮ। ਏ, ਸੀ ਅਤੇ ਈ; 20 ਜੂਨ, 1958 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ(ਐਲ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਫਾਰਮ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1956 ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ, ਮੁੜ ਵੰਡ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਆਇਤਾਕਾਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਿਰਸਾ ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ 15 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਹੈ। 60 ਆਮ ਏਕੜ, 58.17 ਆਮ ਏਕੜ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 17,48 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ; ਉਸਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ. ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੇਖੇ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ 11 9.25 ਆਮ ਏਕੜ, 1.

(1) 1961 ਐਲਐਲਟੀ 9.

37.27 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਦੇ ਬਰਾਬਰ, 'ਪਿੰਡ ਆਸਾ ਖੇੜਾ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ' ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ IOR Pakistan and Her Assets ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ F ਵਿੱਚ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1956 ਦੇ ਨਿਯਮ 6(7) ਤਹਿਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਫਾਰਮ F ਵਿੱਚ ਕਾਲਮ 5 ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ- “ਕਾਲਮ 4 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਖੇਤਰ ਜਿਸਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੇ (ਆਪਣੇ) ਆਗਿਆਯੋਗ ਖੇਤਰ (ਰਾਜ ਦਾ ਨਾਮ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼) ਵਜੋਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਫਾਰਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਫਾਰਮ F ਦੇ ਕਾਲਮ 5 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਲਾ ਨੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਲਾ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਇਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਫਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 60 ਅਤੇ 65 ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(2) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਧੌਕਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 28 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 10 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ, ਪੁਰਾਣੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 103 ਮਿ. (23-10), ਅਤੇ 104(5-0), ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ; ਕਨ ਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਆਇਤਕਾਰ 60/7(7-0), 8(7-11), 13(8-0), 14(7-8), 17(7-8), 18(8-) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 0), 19(8-0), 20(8-0), 21(8-0), 22(8-0), 23(8-0), ਅਤੇ 24(7-8), ਅਤੇ ਆਇਤ 65/ 1(80-), 2(8-0), 3(8-0), 4(7-8), 10(8-0), ਅਤੇ 11 ਮਿੰਟ। (3-7)। ਪੁਰਾਣੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਖੇਤਰ 25 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 10 ਬਿਸਵੇ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਬਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ; ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਸਟ ਗ੍ਰੇਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, 31 ਅਗਸਤ, 1963 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੀ ਨਕਲ ਕੀਤੀ। ਪਟਵਾਰੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਉਣੀ 1952 ਅਤੇ ਹਾੜੀ 1953 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਵਿੱਚ 82 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 5 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਲ ਦੀ ਜਮਾਬੰਦੀ ਨੇ 25 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 10 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਦਿਖਾਇਆ।

Dhaunkal v. Man Kauri, etc. (Mehtar Singh, C.J.)

ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਫਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕਲਰਕ ਬੇਗ ਰਾਜ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਿਵਾਸੀ 1 ਨੇ 20 ਜੂਨ, 1958 ਨੂੰ ਫਾਰਮ ਏ, ਸੀ ਅਤੇ ਈ ਭਰ ਕੇ, 96 ਵਿੱਘੇ ਦੇ ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। 5 ਵਿਸ਼ਵਾਸ; ਪੁਰਾਣੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 1956 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਫਾਰਮ F ਵਿੱਚ, ਆਇਤ 60 ਅਤੇ 65 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਪਟਵਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟਵਾਰੀ ਦੇ ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਡੀ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕਰੇ। ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸਰਕਲ ਕਾਨੂੰਗੋ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਲ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਾਰਮ ਡੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਲਮ 8 ਹੈ- 'ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ'। ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 'ਸਰਕਲ ਮਾਲ ਅਫਸਰ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਉਲਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ'। ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਿਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਫਾਰਮ ਡੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮ ਏ, ਸੀ ਅਤੇ ਈ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (5) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਫਾਰਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (6) ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ, 'ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ', ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਸਟ ਗ੍ਰੇਡ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮ A, C ਅਤੇ E ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਆਇਤ 60 ਅਤੇ 65 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਛੋਟੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਟਵਾਰੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਉਣੀ 1952 ਤੋਂ ਹਾੜੀ 1953 ਤੱਕ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 40 ਬਿਘੇ 14 ਬਿਸਵੇ ਅਤੇ 19 ਬਿਘੇ, ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 93-ਮਿੰਟ ਅਤੇ 96-ਮਿੰਟ ਮਾਪਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 90, 97 ਅਤੇ 98 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀ; ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 96-ਮਿੰਟ ਦੀ 19 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 93-ਮਿੰਟ ਦੀ 40 ਬਿਘੇ ਅਤੇ 14 ਬਿਸਵੇ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਮੁਖਤਾਰ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਦੇ ਕੋਲ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਲ 1952-53 ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਸਟ ਗ੍ਰੇਡ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਸੀ; ਜੋ ਕਿ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ; 1953; ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੇ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਸਦੇ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਨੂੰ ਸਾਲ 1957-58 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਵਿੱਚ 59 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 2 ਬਿਸਵਾਸ ਹੋਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਮੱਗਰੀ ਕੀ ਹੈ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ। ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਸਟ ਗ੍ਰੇਡ ਫਿਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ (ਏ) ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, (ਬੀ) ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਚੁਣੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ, ਅਤੇ (c) ਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਚੁਣਿਆ ਜੋ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਜ਼ਾਈਬਲ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-B(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ

ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਵਾਦਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਸਟ ਗਰੈਡ ਨੇ 31 ਅਗਸਤ, 1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੀ ਕਾਪੀ, ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਸਟ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਦੀ ਨਕਲ, 30 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ " ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਤਾਂ ਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਏ ਗਏ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।" ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(3) ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਖੁਦ ਨੂੰ ਖੁਦ ਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 2/9, 1961 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ', ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਕਰੋ। 31 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ ਬਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਸਟ ਗ੍ਰੇਡ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕਲਰਕ: ਬੇਗ ਰਾਏ ਦੀ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ 21 ਨਵੰਬਰ 1962 ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰਫਲ ਸੀ। ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਏ' ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 21 ਨਵੰਬਰ 1962 ਨੂੰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ।

(4) The appellants ਨੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ੀਓ, ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 21 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 17, 1964, ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੂਜਾ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ 30 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਐਡ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 21 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਨੂੰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ। ਪਹਿਲਾ ਗ੍ਰੇਡ, ਯਾਨੀ 31 ਅਗਸਤ 1963, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੁਕਮ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਰੈਜ਼ ਪੋਡੈਂਟ 1 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਸ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ 4 ਅਗਸਤ 1984 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ, ਕਾਪੀ ਐਨੈਕਸਰ 'ਡੀ' ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 7 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਈ' ਦੀ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੀ) ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਕ੍ਰਾਈਬਡ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ, ਸਿਰਸਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣਗੌਲਿਆ ਕੀਤਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5(ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਉਸਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕੀਤਾ। * * * *

* *

.....- ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਿਉਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਭੂਮੀ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਸਬਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ (ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ) ਲਾਭ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।” ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸੋਧੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਸਟ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੈੱਟ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਤੱਤ ਵਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

(5) ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪੁਨਰ-ਵਿਚਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਲਈ ਇੱਕੋ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ 7 ਅਗਸਤ, 1965 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਰਿਟਰਨ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 1 ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ “ਉਸਨੇ 1958 ਵਿਚ 96 ਬਿਘੇ ਅਤੇ 15 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਾਖਵੀਂ ਰਾਖਵੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ 25 ਬਿਘੇ ਅਤੇ 10 ਬਿਸਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਧੌਕਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਿਸਵਾਸ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 103-ਮਿੰਟ (20-10), ਅਤੇ 104-ਮਿੰਟ (5-0) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਹ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਫਸਟ ਗ੍ਰੇਡ, ਸਿਰਸਾ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ') ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਧੌਕਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ 1) ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਸੀ

1998 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਧੌਕਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ) ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਫਿਰ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਧੌਕਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਧਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਡ ਆਫ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 16) ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਧਣ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਵਤਾ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਫਿਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧੌਕਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧੌਕਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਆਰਡਰ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ, ਇਸ ਲਈ, ਧੌਕਲ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਛੁਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਪਾਏ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ 1) ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ 1958 ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧੌਕਲ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ 7 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ, ਮਿਤੀ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਕਿ ਧੌਕਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, 1968 ਦੇ ਨੰਬਰ 572 ਅਤੇ 573, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।

(6) ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਹਨ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹਨ- (ਏ) ਕੀ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।, ਉਸ ਲਈ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ, ਦੇ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਾਗੂ ਹਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ; (ਬੀ) ਕੀ, ਜੇਕਰ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕਲੈਕਟਰ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ 1956 ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (5) ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ (6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਰਡਰ, ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਬੋਲੋੜਾ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਸਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (ਸੀ) ਕੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 24, ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 16, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115?

(7) ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ *aso afar* ਵਿੱਚ: *oisC* ਸਬੰਧਤ, *iait haseaalr* ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-B ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਲਬਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੱਕ ਰਾਖਵਾਂ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(4) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ 4 ਅਗਸਤ, 1964 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮ 'ਡੀ' ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਨੇ ਇੰਨਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਮ E ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਦ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦਾ ਬਿਆਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। (2) ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੇ, ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਉਸੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਮ E ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਇਸ ਲਈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦਾ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਜਾਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ- "(1) ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਪਣੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਉਸ ਐਲਾਨਨਾਮੇ (2) ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ: ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਲਾਂਚ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 5- ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੀ, ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਖੇਤਰ 'ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ'। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਨੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵੇਲੇ ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਕਾਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਖਵੇਂ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਖੇਤਰ, ਉਸ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸਲਈ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਅਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਚੋਣ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਲਈ ਕੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। . ਇਹ ਉਹ ਪਹੁੰਚ ਹੈ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਦਾ ਜਵਾਬ, ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਰਪਲੱਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਲਈ

ਏਰੀਆ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਕਰਨਲ ਕਲੈਕਟਰ ਸਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਤੀਸਰਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਧਾਰਾ 5 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ *ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ (2)* ਪੰਨਾ 178 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ "ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ" ਅਤੇ 'ਚੋਣ' ਸਮੀਕਰਨ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਚ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉਹ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਸਿਰਫ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਲਾਂਚ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ - ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਸਲ' ਜਾਂ ਪਾਰਸਲ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਚ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਜਦੋਂ ਕਲੈਕਟਰ 'ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ', ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ-"ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ", ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਇਹ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਉਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਾਲਕ -ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਚੋਣ 'ਤੇ-

(2) 1967 PLR 173.

ਕੋਈ ਵੀ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਲੈਕਟਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ 'ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ'। 1957 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 46 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5-ਏ, 5-ਬੀ ਅਤੇ 5-ਸੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ 23 ਅਕਤੂਬਰ, 1957 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਗਜ਼ਟ, ਅਸਧਾਰਨ, ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ- "ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰ ਪਲੱਸ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ

ਵਿੱਚ ਵਧਾ ਕੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਿਆਦ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਜਾਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਇਜ਼ਾਜ਼ਤਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਝੂਠੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਜੋ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਬਰਦਸਤੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁਝ ਖੜੋਤ ਵਰਗੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ (ਏ) ਭੂਮੀ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ, ਅਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਕਰਨ ਲਈ, (ਬੀ) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾ ਕੇ (i) ਦੇਣਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਤੇ (ii) ਅਜਿਹੇ ਭੂਮੀ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਦਸ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੱਕ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਏਕੜ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਜਰਬੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਚੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। 5-ਬੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਤਾਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ, ਸੀਮਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ- ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਚੋਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ, ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19- ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਬੀ. ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ, ਉਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਈ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ 'ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ' ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ

ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਮੀਕਰਨ 'ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਪਾਰਸਲ' ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੇ ਉਪ ਭਾਗ (2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਖਰੀ-ਉਲੇਖ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੋਣ ਸਿਰਫ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਭੂਮੀ-ਮਾਲਕ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਸਟੈਚੂ ਟੋਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 5- ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੀ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਨਾ 178 'ਤੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ "ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5(1) ਅਧੀਨ, ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। - ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਪਰ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਸੀ।

ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਵਿੱਚ ਵਾਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24, 1887 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ 84, ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜਾਣਿਆ, ਅਤੇ ਜੋ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਲਈ।

(8) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਰਡਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1956 ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (6) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1956 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਰੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(3) ਵਿੱਚ 'ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।, ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ 'ਤੀਹ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਤੀਹ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਆਮ ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੱਠ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੱਠ ਏਕੜ', ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(5-ਏ) ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ ' ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖੇਤਰ' ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਉਪ ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। -ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਸੀ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਇੱਥੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੀਹ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਤੀਹ ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਾਧੂ ਵਾਧੂ ਹੈ। ਪਰ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਤੀਹ ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਪੂਰਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1957 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 46 ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ 5-ਏ, 5-ਬੀ ਅਤੇ 5-ਸੀ ਜੋੜੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਈ. 20 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ 5-ਏ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ 1957 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 46 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 -ਬੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਸੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ, ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕ੍ਰਾਈਬਡ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਦਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਯੋਗ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਰਪਲੱਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪਾਰਸਲ ਜਾਂ ਪਾਰਸਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਤੀਹ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਰਾਖਵੀਂ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਏ) ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ, (ਬੀ) ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦੋ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਉਸਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।, ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਵੇਰਵੇ 1956 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਭਾਗ II 'ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ' ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ 3 ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਰੂਪ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਫਾਰਮ A ਅਤੇ C ਵਿੱਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਫਾਰਮ B ਅਤੇ C ਵਿੱਚ ਕਲੇਕ ਟੋਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 4 ਫਿਰ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਮ E ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਪਟਵਾਰ ਸਰਕਲ ਦੇ ਪਟਵਾਰੀ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ 4-ਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮਾਂ ਲਈ ਰਸੀਦ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਹੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਯਮ 4-ਬੀ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। -ਐਕਟ ਦੀ ਸੀ. ਨਿਯਮ 4-ਸੀ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਟਵਾਰ ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ; ਨਿਯਮ 5 ਉਹਨਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ

ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ 3 ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ-

"6. ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ, -

- (1) ਹਰੇਕ ਪਟਵਾਰੀ, ਹਰੇਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਫਾਰਮ D ਅਤੇ DD ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਰਕਲ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਫਾਰਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਰਕਲ ਕਾਨੂੰਨਗੋ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜੇ।
- (2) ਸਰਕਲ ਕਾਨੂੰਗੋ, ਨਿੱਜੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟਵਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਮ ਡੀ ਜਾਂ ਡੀਡੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਰਕਲ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ।
- (3) ਸਰਕਲ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਫਸਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ।
- (4) ਜਿੱਥੇ, ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਫਾਰਮ ਏ, ਸੀ ਅਤੇ ਈ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਫਾਰਮ ਬੀ ਅਤੇ ਸੀ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 4-ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਡੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਡੀ.ਡੀ.
- (5) ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੇਗਾ।

ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(6) ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਾਰਮ ਭਰੇ ਹਨ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ। . ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣੇਗਾ, ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਤੱਥ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(7) (i) ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਾਰਮ F ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਤੁਰੰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਮਨ ਹੋਵੇ।

(ii) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮ F ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਸਥਿਤ ਹੈ।

(8) ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(a) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ

ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ;

(b) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅੰਬਾਲਾ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ;

Dhaunkal, v. Man Kauri, etc. (Mehtar Singh, C.J.)

ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਕੁਲੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ।

- (9) ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਛੋਟ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। 10।"

ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਤਿੰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਾਲ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਲਈ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਗਿਆਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (8) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ 'ਸਰਕਲ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ' ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਹਿਸੀਲ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟਵਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਡੀ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਡੀਡੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਫਾਰਮ, ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਏ ਗਏ ਫਾਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅੱਗੇ ਜਾਣ। ਇੱਕ ਸਰਕਲ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ, ਉੱਥੇ

ਜਿਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਕਲ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਕਲ ਰੈਵਿਨਿਊ ਅਫਸਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਪ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮ (5) ਅਤੇ (6) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਹਨ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ 'ਸਪੈਸ਼ਲ ਕੁਲੈਕਟਰ', ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ 'ਕੁਲੈਕਟਰ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਪ-ਨਿਯਮ (6) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਦੇ ਅਧੀਨ ਫਾਰਮ F ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ (8) ਫਿਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਮ ਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਫਾਰਮ ਡੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਲਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮੀਕਰਨ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ 'ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ', ਅਤੇ 'ਮਾਲਕ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ' ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ, ਜੋ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਕੋਲ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਖੇਤਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਰਪਲੱਸ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਾਲ। ਦੋਵੇਂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (5) ਅਤੇ (6) 'ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ' ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - (ਏ) ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੋ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ (i) ਉਸਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ (ii) ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ, ਜਿਸਨੂੰ ਵੱਧ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ, ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ। ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਵਿੱਚ 'ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ * ਦਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੇਤਰ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਖੇਤਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿਸਬਲ ਖੇਤਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜ਼ੇਏਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ

Dhaunkal v. Man Kauri, etc. (Mehtar Singh, C.J.)

ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(9) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਐਲਸੀ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮ (6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਕਿਹੜੀ ਦਲੀਲ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ, 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਦੀ ਕਾਪੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (3) ਅਤੇ (6) ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 6 ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕਤਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਰੁਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਪਾਰਟੀ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਇਸਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਤਿੰਨ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (3) ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਅਧੀਨ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਨਰੂਲਾ, ਜੇ., ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ ਕੇਸ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (4) ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨਰੂਲਾ ਜੇ.

(3) 1966 ਐਲਐਲਟੀ 176

(4) 1967 ਕਰ. ਲਾਅ ਜਰਨਲ (Pb. & Har.) 760.

ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ (5), ਸਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ (6) ਅਤੇ ਦੀਪ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕਸ਼ੀਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। (7) ਵਿੱਚ। ਦੀਪ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (6) ਕੀਤਾ, ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਦਿਆਲੇ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ, ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਰੱਦ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੁਆ, ਜੇ., ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਬਕਾ -ਪਾਰਟ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਵੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕਤਰਫਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਨਰੂਲਾ, ਜੇ., ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਾਂਗ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕਤਰਫਾ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ (4) ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਨਲਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਆਰਡਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ। ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਨਰੂਲਾ, ਜੇ. ਨੇ ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਸਈਅਦ ਕਮਰਾਲੀ (8) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ, ਅਤੇ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ।

(5) 1959 PLR 529

(6) 1959 PLR 926

(7) 1964 PLR 318

(8) 1967 ਐਸਐਲਆਰ 228

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਰਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਵੈਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ "ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਉਲਟ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕੇਸੋ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਰਿਆਣਾ (9), ਤੁਲੀ ਜੇ. ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ (6) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਰਡਰ ਇੱਕ ਰੱਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼। ਇੱਥੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ 'ਨਲਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੁਦ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਸਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਲਈ

ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ, ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਚੰਗਾ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਹਟਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੇਵਲ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ, ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਤੁਲੀ, ਜੇ.ਜੇ. ਨੇ *ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੇਸ਼ੋ ਦਾਸ* ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ 'ਨਲਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹੈਲਸਬਰੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼, ਥਰਡ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਵਾਲੀਅਮ 30, ਪੰਨਾ 719 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਜੇਕਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਿਲਕੁਲ ਰੱਦ ਨਹੀਂ' ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਡਾਈਮਜ਼ *ਵੀ. ਕ੍ਰੈਂਡ ਜਕਸਨ ਕੈਨਾਲ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰਜ਼* (10), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਚਾਂਸਲਰ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਬੈਠਣ ਵੇਲੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ। ਰੱਦ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਲਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਾਲਸਬਰੂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਤੀਜੇ ਸੰਸਕਰਣ, ਵਾਲੀਅਮ 11, ਪੰਨਾ 66 'ਤੇ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

(9) 1968 PLJ 366

(10) (1852) 3 HL ਕੇਸ 759.

ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ', ਅਤੇ ਇਹ *ਆਰਥਰ ਜੌਹਨ ਸਪੈਕਿਨ* ਬਨਾਮ *ਪਲਮਸਟੇਡ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਬੋਰਡ ਆਫ ਵਰਕਸ* (11) ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 240 'ਤੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-" ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੇੜਛਾੜ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੱਤ ਦੇ ਉਲਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। *ਮਿਨੇਟ ਬਨਾਮ ਜੌਨਸਨ* (12) ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਕੁਝ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਜੌਹਨਸਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਹਾਰਟਲੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਹਾਤੇ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਜੱਜਮੈਂਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖੀ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਇਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸੀ; ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਰਣਾ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਜਾਣੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਜੌਹਨਸਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੀ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ।" *ਗੀਜ਼ੈਡ ਬਨਾਮ ਲੇਵਿਸ* (13) ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਦਿੱਖ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਿਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਬਜ਼ਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

Dhaunkal v. Man Kauri, ate. (Mehtar Singh, C.J.)

ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਬੇਅਸਰ ਜਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡਾ. (ਮਿਸ) ਬਾਨਵਾਨੀ ਦੇਈ (14) ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦੁਕਵੇਂ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) (188=5) 10 AC 229. ... ~

(12) 63 LT ਰੇਨ. 507.

(13) (1956) 2 QBD 1.

(14) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1269

Dhaunkal v. Man Kauri, etc. (Mehtar Singh, C.J.)

ਕਿ “ਜੇਕਰ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।” ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਜੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੱਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ” ਅਤੇ ਆਰਥਰ ਜੌਨ ਸਪੈਕਮੈਨ ਦੇ ਕੇਸ (11) ਵਿੱਚ, ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਜੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤੱਤ ਦੇ ਉਲਟ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ”, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇੱਕ ਨਿਕਮੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਫਿਰ ਡੀਐਫਓ ਸਾਊਥ ਗੇਰੀ ਬਨਾਮ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ। ਰਾਮ ਸਨੋਹੀ ਸਿੰਘ (15); ਪਰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲੀਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਸਿੰਘ (16) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ; ਅਤੇ ਪੁਰਤਾਬਪੁਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ; v. ਬਿਹਾਰ ਦਾ ਗੰਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (17); ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ 'ਨਿਊਲਿਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਆਵੀਰਾ ਮਥੈ ਬਨਾਮ ਵਰਕੇ ਵਰਕੇ (18) ਵਿੱਚ ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪੀੜਤ ਪਿਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇ, ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(15) (1970) 1 SCWR 194.

(16) (1969) 2 SCWR 210.

(17) (1969) 1

SCC 308. *

(18) ਦੋਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 907।

;

ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਪਰਿਪੇਖਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੇ ਖਿੰਦੂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਉਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗਲਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅਨੁਰੂਪਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਅ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੀ, ਜੋ ਅਪੀਲ ਉਸਨੇ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅਸਫਲ ਰਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਰਡੀਨ ਬਨਾਮ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਫਾਰ ਨਿਊਫਾਊਂਡਲੈਂਡ, (19) ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 286 'ਤੇ, ਇਹ ਪ੍ਰਵੀ ਕੈਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-”

.....ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਲਾਇਸੰਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 1 ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡਿਵਾਲਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 'ਇਹ ਲਾਇਸੰਸ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ', ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਇਸੰਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਲਾਇਸੰਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਆਮ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

/

* ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡਾ: ਬਿਨਾਪਾਨੀ ਦੇਈ ਦੇ ਕੇਸ, (14) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ 'ਨਲਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ? ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ? ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਡਾ: ਬਿਨਾਪਾਨੀ ਦੇਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 'ਨਲਤਾ' ਸ਼ਬਦ, (14)। ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਯੂਐਸਡੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ 'ਨਲਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ

(19) 1932 AC 275

ਜਿੱਥੇ*»। ■ ਸਬੰਧਿਤ ਧਿਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਡਾਈਮਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ (14), ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲ ਸੀ, ਪਰ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਦੇਖ ਸਕਿਆ ਹਾਂ, ਵੱਖਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਓ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ,

ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਫਿਰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਸੀ। ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ; ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

(10) ਜੇਕਰ ਇਹ ਤੱਥ 31 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ, ਅਸਿਸ ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਸਟ ਗ੍ਰੇਡ ਤੋਂ ਲਏ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਤਾਂ 31 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਖੇਤਰ 1, ਨਵੰਬਰ 21, 1962 ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਰੋ। ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ 31 ਅਗਸਤ, 1963 ਦਾ ਸੀ। ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮ, 18 ਫਰਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ, ਦੋਵਾਂ ਮਿਤੀਆਂ, ਭਾਵ 21 ਨਵੰਬਰ, 1962 ਤੋਂ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 31 ਅਗਸਤ, 1963। ਇਸ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਕ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਕ ਮਾਮਲਾ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਨਕਲ 'ਏ', ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1, ਨੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1953 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਕਾਜ਼ਤ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਮਾਂਦਰੂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਤੱਥ ਲੈਣ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਜਾਂ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੀ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਲਈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੇਸ ਦੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੇਸ ਪੈਡੈਟ 1 ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਤਰਤੀਬ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਓਨਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਹੀ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਮੌਕਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਗਿਆਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ, ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਇੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਪੀਲ ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ, 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ ਨਕਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(11) ਇਸ 7 ਬਹੁਤ ਹੀ 1 ਦਲੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮ E ਵਰਗੇ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਅਧੀਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ (2), ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਰਗੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਇਕੋ ਮੌਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ। . ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਰਾਖਵੇਂ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਖੇਤਰ ਵੀ ਹੈ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ *ਰਾਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ*, (20), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ, ਸੀਵਿਲ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਰੀਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹਿੱਸਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। , ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਜੀਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। *ਰਾਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ *ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ* (21) ਵਿੱਚ ਹੈ। *ਰਾਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (21) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ , ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ-ਮਾਲਕ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਬਹਿਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 1956 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮਾਂ (5) ਅਤੇ (6) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਲੇਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। *tor* ਨੇ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋਣ, ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (8) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। *ermined* ਅਤੇ ਫਿਰ ਖਰੀਦ *avolication* ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। *ਰਾਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ* (21) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (3) ਤੋਂ (6) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਹਦਾ'ਟੀਵੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1956 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਰੀਦ ਐਓਨਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਫਿਰ *dQalt* ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਹਨ

(20) 1964 PLJ 37.

(21) 1967 PLJ 122.

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਜਾਂ ਚੋਣ, ਅਤੇ ਦੋ ਮਾਮਲੇ ਤੁਰੰਤ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੁਵਿਧਾ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਰਹਿਮ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਜਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਸਰਾ ਜਾਂ ਤੀਜਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਪਹਿਲੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ 1956 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (3) ਤੋਂ (6) ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜੋ ਅਪੀਲ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸਮੇਤ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ *ਸੂਰਜ ਬਨਾਮ ਹਰਦੇਵਾ* (22) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ; ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੇਵਲ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੰਗਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 18(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਖਰੀਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਖਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ (ਕਿਉਂਕਿ) ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨਰਾਖਵੇਂ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਤੱਥ ਸੀ। “ਸਿੱਖਿਆ ਹੋਇਆ

ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (2), ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ; ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ; ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਤੇ 5-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ 1956 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮਾਂ (3) ਤੋਂ (6) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰੇ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸੂਰਜਾ ਦੇ ਕੇਸ (22) ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਵਜੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਖਰੀਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵਡ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਹੈ। ਸੂਰਜਾ ਦਾ ਕੇਸ (22), ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(12) 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 16, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਖਰੀ-ਦੱਸੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਿਰਫ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਖਰਚਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਸੋਧੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਮਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੋ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਪਦੀ ਹੈ “(ਏ) ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ (ਬੀ) ਇਸ ਲਈ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ, ਜਾਂ (ਸੀ) ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀ। ਇਹ ਫਿਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਆਧਾਰ ਹਨ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਈਹਿਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰੇ। ਜੋਏ ਚੰਦ ਲਾਈ ਬਾਬੂ ਬਨਾਮ ਕਮਲਕਸ਼ਾ ਚੌਧਰੀ, (23) ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 115 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦਾ

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਪ-ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ (ਸੀ), ਫਿਰ ਵੀ , ਜੇਕਰ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕੇਸ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। “ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਸਵਦੇਓ ਚਮਰੀਆ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਚਮਰੀਆ, (24), ਪੰਨਾ 28 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ , ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਨਰਾਇਣ ਸੋਨਾਜੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੇਸ਼ਰਾਓ ਵਿਥੋਬਾ ਵਿੱਚ ਬੋਸ ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ । 25). ਉਹ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਰ੍ਹੱਟੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਨੁਕਸਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, -----“ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 25 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਐਨ. 1945, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਹ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੁੱਖ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ

(23) (1949) 76 Tnd. ਐਨ. 131.

(24) ATR 1953 SC 23.

(25) 1948 ਨਾਗ ਨੂੰ 258.

ਸਿਰਫ ਮੁਲਤਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਤਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਉਦੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧੀ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਚੌਥੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਗੰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, (26) ਵਿੱਚ , ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਧਾਰਾ 115, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਿੰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ: (ਏ) ਕਿ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ; (ਬੀ) ਕਿ ਕੇਸ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ; (c) ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਕੋਰਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਦਖਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਓਪਰੇਟਿਵ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ "ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਿੰਦਰਾ ਲੈਡ ਐਂਡ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ, ਬਨਾਮ ਭੂਤਨਾਥ ਬੈਨਰਜੀ, (27) ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇਹ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਸੋਧੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।, ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ e

(26) ਏਆਈਆਰ 1959 ਐਸਸੀ 492.

(27) ASR 1964 SC 1336.

ਅਦਾਲਤ। ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ , ਭਾਵ, ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਾਮਲ।" ਪਾਂਡੁਰੰਗ ਧੌਡੀ ਚੌਗੁਲੇ ਬਨਾਮ ਮਾਰੂਤੀ ਹਰੀ ਜਗਦੇਵ, (28) ਵਿੱਚ , ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਵੀ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਤਰੁਟੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖੁਦ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਰੈਜ਼ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।" ਰਤੀਲਾਲ ਬਾਲਾਭਾਈ ਨਾਜ਼ਰ ਬਨਾਮ ਰਣਚੋਦਭਾਈ, ਸ਼ਾਨ - ਕੇਰਭਾਈ ਪਟੇਲ, (29) ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ , ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇੱਕ ਕਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਗਲਤ ਉਸਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਧਾਰਾ 115, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਡਿੱਗਣ ਲਈ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 115 ਅਧੀਨ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ

ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(13) ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ! ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਦੀ ਮਿਤੀ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਕਰੋ। ਕੁਲੈਕਟਰ, ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਹ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਸੀ।

(28) ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 153.

(29) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1966 ਐਸ.ਸੀ.- 439.

ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਗਲਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਖੋਜ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਮੱਦਿਨਜ਼ਰ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਕੋਠਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ. ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ, ਰਿੱਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (8) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਬੰਧਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਜਾਂ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ', ਮਿਤੀ 29 ਅਗਸਤ, 1961, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ *ਵੀਰ ਸਿੰਘ* ਬਨਾਮ *ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ* (30) ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਆਰਡਰ , ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ

ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 1956 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਫਾਰਮ F ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਕਢੇ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫਾਰਮ ਉਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ, 29 ਅਗਸਤ, 1961 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਏ' ਦੀ ਨਕਲ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਕਾ ਧਿਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਲਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਰੱਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਤਹਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ, 16 ਦੇ 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੀਬਰ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਏਗੀ। ਪਰ ਫਿਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੈ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 1953 ਦੇ ਐਕਟ 10 ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ। . ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਵਰਤਿਆ ਹੈ

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਧਾਰਾ (a), (b) ਅਤੇ (c) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਾਏ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10 ਦੇ 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ 5-ਬੀ 'ਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਤੀਲਾਲ ਬਲਾਭਾਈ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਾਜ਼ਰ ਦਾ ਕੇਸ (29)

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ (31) 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਜੋ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਧਾਰਾ 18(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ। 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। -ਪਛਾਣੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਅਸਲ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਤਿੰਨ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕਾਮ ਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ. ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1953 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 5-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(14) ਜੇਕਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਕੋਲ ਨਿਯਤ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਉਸਦੇ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਰਸਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ (31) 1967 ਐਲ.ਜ਼. ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। 122.

Dhaunkal v. Man .Kauri, etc. . (Mehtar Singh, C.J.)

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1970)2 >

ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਰਪਲੱਸ ਏਰੀਆ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ, ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡੀ ਕੇ ਐਮ ਅਹਾਜਨ , ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਨ. ਅਰੂਲਾ , ਜੇ.—ਮੈਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ ਜੇ ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ

259

ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

17317 ILR ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰੈਸ ਸੀ.ਡੀ.